

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
ALBERT J. MAGRI**

**ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA**

Seduta tat-3 ta' Ottubru, 2008

Appell Civili Numru. 2284/2000/1

W. P. Limited.

v.

AX Construction Limited.

Il-Qorti:

Preliminari:

B'citazzjoni pprezentata quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili fil-11 ta' Ottubru 2000 gie premess: illi s-socjeta` attrici hija kreditrici tas-socjeta` konvenuta fis-somma ta' elfejn, tlett mija u wiehed u ghoxrin lira Maltija u sitta u

disghin centezmu (Lm2,321.96), liema ammont jikkonsisti f'somma bilancjali li tigbor fiha kapital u imghax maghdud bis-6% skond ftehim milhuq bejn il-kontendenti ghal xoghlijiet esegwiti mis-socjeta` attrici, fil-waqt li l-imghax huwa maghdud b'rata ta' imghax kummercjali wara li skada it-terminu tal-hlas kollox skond l-annessi dokumenti "A", "B" u "C" u; illi peress li interpellata sabiex thallas din is-somma s-socjeta` konvenuta baqghet inadempjenti; illi ghalhekk l-istess socjeta` attrici talbet lis-socjeta` konvenuta tghid ghaliex dik il-Qorti m'ghandhiex:-

1. Tikkundanna lis-socjeta` konvenuta thallas lis-socjeta` attrici s-somma ta' elfejn, tlett mija u wiehed u ghoxrin lira Maltija u sitta u disghin centezmu (Lm2,321.96), kollox kif fuq intqal u ghar-ragunijiet fuq premissi.

Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet ulterjuri bl-ghola rata skond il-ligi kontra s-socjeta` konvenuta li tibqa' ingunta ghas-subizzjoni.

B'nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta AX Construction Limited tas-7 ta' Frar 2001 a fol 12 tal-process gie eccepit:-

"1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez u dan stante li x-xoghol ma sarx skond is-sengha u kien difettuz.

"2. Illi minhabba x-xoghol hazin u difettuz li sar mis-socjeta` attrici s-socjeta` konvenuta sofriet danni minhabba xita li dahlet u kkagunat hafna hsara.

"3. Illi l-konvenuti ghandhom kontro-talba rikonvenzjonali xi jressqu a tenur ta' l-Artikolu 396 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

"4. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri."

Illi s-socjeta` AX Construction Limited fis-7 ta' Frar 2001 resqet talba rikonvenzjonali fejn ppremettiet:-

"Illi s-socjeta` konvenuta rikonvenjenti inkarigat lis-socjeta` attrici rikonvenuta sabiex tesegwixxi xi xoghlijiet ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

waterproofing f'Capua Hospital, Gorg Borg Olivier Street, Sliema;

“Illi b'konsegwenza ta' xoghol hazin u difettuz u li ma sarx skond l-arti u s-sengha s-socjeta` konvenuta rikonvenjenti sofriet danni minhabba ilma tax-xita li dahlet u kkagunat hafna hsara;

“Illi s-socjeta` attrici rikonvenuta giet mitluba taghmel xoghlijiet rimedjali u ta' riparazzjoni izda dawn baqghu inadempjenti u ghalhekk ix-xoghlijiet saru minn ohrajn.”

Illi ghalhekk l-istess socjeta` konvenuta talbet li s-socjeta` attrici rikonvenuta tghid ghaliex dik il-Qorti m'ghandhiex:-

1. Tiddeciedi u tiddikjara li sar xoghol hazin u difettuz u mhux skond is-sengha u l-arti.
2. Tiddeciedi u tiddikjara li in konsegwenza ta' dan is-socjeta` konvenuta rikonvenjenti sofriet danni kif premess.
3. Tillikwida d-danni hekk ikkagunati;
4. Tikkundanna u tordna lis-socjeta` attrici rikonvenuta thallas id-danni hekk likwidati.

B'riserva ta' kull dritt u azzjoni fil-ligi u bl-ispejjez u bl-imghax u s-socjeta` attrici ngunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta` attrici ghall-kontro-talba tas-socjeta` konvenuta datata 28 ta' Marzu 2001 a fol. 21 tal-process fejn l-istess socjeta` eccepjet:-

“1. Illi x-xoghol esegwit minnha kien maghmul skond is-sengha u l-arti.

“2. Konsegwentement ma kkawzat l-ebda danni lis-socjeta` konvenuta rikonvenzjonanti.

“3. Ghalhekk it-talbiet tas-socjeta` rikonvenzjonanti fil-kontro-talba ghandha tigi michuda bl-ispejjez.

Kopja Informali ta' Sentenza

“Salvi eccezzjonijiet ohra.”

Is-sentenza appellata.

Il-Prim Awla tal-Qorti Civili ddisponiet minn din il-vertenza b'sentenza moghtija fil-31 ta' Mejju, 2006 bil-mod segwenti:

“KONKLUZJONI.

“Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, taqta' u tiddeciedi, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta biss in kwantu l-istess huma inkompatibbli ma' dak hawn deciz, tilqa' t-talba attrici biss fis-sens hawn deciz b'dan illi:-

“1. Tikkundanna lis-socjeta` konvenuta thallas lis-socjeta` attrici s-somma ta' elfejn, tlett mija u wiehed u ghoxrin lira Maltija u sitta u disghin centezmu (Lm2,321.96), kollox kif fuq intqal u kif hawn deciz.

“Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet ulterjuri skond il-ligi kontra s-socjeta` konvenuta.

“Illi ghall-istess motivi dwar il-kontro-talba tas-socjeta` konvenuta, din il-Qorti, taqta' u tiddeciedi, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tas-socjeta` attrici ghall-istess kontro-talba biss in kwantu l-istess huma inkompatibbli ma' dak hawn deciz, tilqa' t-talbiet tas-socjeta` konventa fil-kontro-talba taghha biss fis-sens hawn deciz b'dan illi:-

“1. Tiddeciedi u tiddikjara li sar xoghol hazin u difettuz u mhux skond is-sengha u l-arti u dan fir-rigward tax-xoghol ta' *waterproofing* mertu tal-kontro-talba tas-socjeta` konvenuta liema xoghlijiet huma indikati anke fir-rapport tal-perit tekniku nominat mill-Qorti

“2. Tiddeciedi u tiddikjara li in konsegwenza ta' dan is-socjeta` konvenuta rikonvenjenti sofriet danni kif fuq deciz.

“3. Tillikwida d-danni hekk ikkagunati mis-socjeta` attrici lis-socjeta` konvenuta kollox kif fuq deciz anke skond ir-

rapport peritali fl-ammont ta' sitt elef, tmien mija u disa' u hamsin lira Maltija u sbatax-il centezmu (Lm6,859.17).

“4. Tikkundanna u tordna lis-socjeta` attrici rikonvenuta thallas id-danni hekk likwidati fl-ammont ta' sitt elef, tmien mija u disa' u hamsin lira Maltija u sbatax-il centezmu (Lm6,859.17) lis-socjeta` konvenuta kollox kif hawn deciz.

“Bl-ispejjez tal-kontro-talba kontra s-socjeta` attrici u bl-imghax legali mid-data tas-sentenza sa' l-effettiv pagament kontra l-istess socjeta` attrici.”

U dana wara li ghamlet is-segweni konsiderazzjonijiet:

“Illi fl-ewwel lok din hija kawza fejn is-socjeta` attrici talbet li s-socjeta` konvenuta tigi kkundannata thallas lilha l-ammont ta' elfejn, tlett mija u wiehed u ghoxrin lira Maltija u sitta u disghin centezmu (Lm2,321.96) rapprezentanti bilanc ta' prezz ta' xoghlijiet bl-imghax ta' sitta fil-mija sad-data meta kellu allegatament jithallas l-istess ammont u bl-imghax kummercjali ghall-bqija tal-perjodu kollox skond ftehim allegat bejn il-partijiet odjerni; dan jidher ibbazat fuq process ta' rikonciljazzjoni tax-xoghlijiet li saru skond rendikont iffirmit miz-zewg partijiet datat 27 ta' Marzu 1998 – Dok. “A” a fol. 4 tal-process; l-ammont bilancjali hemm kien ta' Lm7,430.27 u jidher li kien ikkonfermat b'ittra minn Jesmond Pace ghan-nom tas-socjeta` konvenuta – Dok. “B” – datata 4 ta' April 1998 – fejn jinghad ukoll fl-istess ittra li:-

“please be informed that our Chairman Mr. Angelo Xuereb has now approved the above balance (Lm7,430.27) due to your company, which as you are aware this has been reconciled with your records on the 27th March 1998. It was also approved that this balance will be paid by a minimum of Lm500 a month, with interest accruing at 6% per annum on the reducing balance method on your account, commencing on the 1st April 1998”.

“Illi konsegweni ghal dan il-ftehim u allura n-nuqqas ta' pagament kif hemm indikat bil-mod kif miftiehem, ovvjament wara li tnaqqsu l-pagamenti li saru, hareg l-

ammont allegatament dovut mis-socjeta` attrici bl-imghaxijiet kif hemm komputati skond rendikont immarkat bhala Dok. "C" a fol. 6 tal-process.

"Illi is-socjeta` konvenuta per se ma ikkontestatx tali ftehim u metodu ta' pagament pero` sostniet li ix-xoghol esegwiet mis-socjeta` attrici sar hazin u mhux skond is-sengha u l-arti u fil-fatt minhabba dan ix-xoghol hazin gew ikkawzati danni u fil-fatt saret kontro-talba sabiex jigi ddikjarat li tali xoghol sar hazin u ghal dikjarazzjoni, likwidazzjoni u konsewgenti hlas ta' danni mis-socjeta` attrici lis-socjeta` konvenuta.

"Illi peress li jidher li s-socjeta` attrici kienet ghamlet diversi xoghlijiet fuq inkarigu tas-socjeta` konvenuta fuq diversi lantijiet ta' xoghol, is-socjeta` konvenuta b'nota datata 3 ta' Awissu 2001 indikat ghall-liema xoghol kienet qed tirreferi li sar hazin u dan sar b'riferenza ghal xoghol ta' *waterproofing* fl-Isptar Capua Palace, Sliema, liema xoghol kellu jigi rrangat mis-socjeta` konvenuta minhabba inadempjenza allegata tas-socjeta` attrici u dan billi tnehha l-irham, u kien ikkonfermat li l-istess *membrane* ma kienx imwahhal mal-gutter bil-konsegwenza li saret hsara minhabba perkolazzjoni ta' ilma fis-sular ta' taht l-art tal-Palazz Antik, id-*Dental Clinic*, is-sular tal-*basement*, partikolarment l-*engineer's office*, l-*oxygen plant room*, l-*atrium*, *purchasing manager's office*, *medical stores*, u l-kuruturi, u d-danni li kienu qed jintalbu huwa sabiex tissewwa din il-hsara u jigi rrangat il-*waterproofing*, kollox kif jidher fl-istess nota a fol. 31 tal-process.

"Illi ma hemm l-ebda dubju li x-xoghol in kwistjoni sar mis-socjeta` attrici taht is-supervizzjoni tal-perit tas-socjeta` konvenuta u/jew tal-*foreman* tieghu tant li William Mintoff bhala direttur tas-socjeta` attrici ammetta dan fix-xhieda tieghu quddiem il-perit tekniku. Paul Mintoff ghas-socjeta` attrici sostna li kien mar jara l-istess xoghol li gie esegwiet min-nies tieghu u qal li sab li l-*membrane* kien inqata' b'xi *flexible conduits*, izda qatt ma kienu saru ilmenti fuq ix-xoghol.

“Illi min-naha tieghu Angelo Xuereb ghas-socjeta` konvenuta sostna li kien dahal ilma tax-xita minn naha tal-gutter ta' mal-hajt estern fl-entrata principali u dan rega' dahal xi xhur wara; ghall-ewwel is-socjeta` attrici ma rrangatx il-hsara izda wara ppruvaw jirrangawha izda l-ilma xorta baqa' diehel fix-xtiewi tas-snin 1998 sat-2000, tant li fl-ahhar sentejn imsemmija tant dahal ilma li sfrundaw is-soffitti u dahal l-ilma l-istores, u saret b'xi Lm15,000 hsara u sar protest gudizzjarju kontra s-socjeta` attrici; xorta pero' waslu fi ftehim sabiex jithallas l-ammont bilancjali pero' s-socjeta` attrici kellha taghmel xoghol rimedjali, li peress li ma' kienx sodisfacenti peress li xorta baqa' diehel l-ilma, sar mis-socjeta` konvenuta stess, wara li avzat b'dan lis-socjeta` attrici; wara li sar dan ix-xoghol, anke skond dokumenti u rapporti fuq indikati, ma saritx iktar hsara. Sostna li kien hemm mal-haddiema dak li huwa sejjah bhala “*management team inkarigat mix-xoghlijiet li kien hemm prezenti l-hin kollu*”. Ix-xoghol kien sar fis-sena 1997 u l-ilma l-ewwel li dahal kien fl-istess sena wara xita qawwija; jghid li l-kawza ta' hsara kienet li l-*membrane* ma kienx imlibbes mal-*gutter* – u dan indunaw bih wara li inqala' l-istess xoghol; Joseph R. Aquilina kkonferma li kien dahal l-ilma, l-hsara li saret u skond huwa ra li l-*membrane* kienet qasira u mhux imlibbsa sa taht il-*gutter*; wara li saru x-xoghlijiet rimedjali mis-socjeta` konvenuta ma saritx hsara izjed. L-istess qal John Mary Sant bhala *technical manager* ta' l-Isptar St. James u zied li x-xoghol rimedjali kien sar fis-sena 2000. Timothy Leone Ganado – *project electrical and mechanical engineer* qal li per se fix-xoghol ma kienx huwa involut pero' f'Novembru/Dicembru 1999 hejja rapport tal-hsarat destinat ghas-socjeta` assikuratrici ta' l-Isptar u Tonio Farrugia kkonferma li l-unika hlas li sar mis-socjeta` assikuratrici kien ta' Lm3,854 u dan relattiv ghall-hsara li saret bil-maltemp tas-sena 1999 biss.

“Illi l-perit tekniku ikkonstata dan kollu kif jirrizulta mir-rapport tieghu datat 24 ta' Novembru 2005 u sab li l-hlas kien qed isir mis-socjeta` konvenuta lis-socjeta` attrici kif miftiehem sa Settembru 2000 u sa dak in-nhar kien baqa' bilanc ta' Lm2,321.96 – s-sortie fic-citazzjoni attrici. Dan l-ammont ghandu jigi mhallas anke ghaliex jidher li skond l-

istess perit tekniku dan ma huwiex ikkontestat u jinghad ukoll li hemm ftehim dwar l-istess kif rifless mid-dokumenti fuq riferiti u wkoll annessi mac-citazzjoni attrici u hawn fuq imsemmija u ndikati.

“Illi dwar il-kontro-talba tas-socjeta` konvenuta l-istess perit tekniku kkonkluda wkoll li x-xoghol ta' *waterproofing* sar mis-socjeta` attrici izda taht is-supervizzjoni tal-perit u tal-foreman tas-socjeta` kovenuta u l-Qorti tikkonferma li dan hareg car mix-xhieda ta' Angelo Xuereb stess li kkonferma li kien hemm *management team* prezenti l-hin kollu waqt il-kostruzzjoni ta' l-isptar u li l-kontratturi kollha jahdmu kontra certi *specifications*.

“Illi l-perit tekniku kkonstata dan ukoll mill-att tekniku u cioe`:-

“4. Illi mir-ritratti ezebiti mis-socjeta` attrici, Dok. “MS 1” sa MS 6” juru bic-car li veru kien hemm flixible conduits hergin mill-hajt u minn taht il-madum jew cangatura, pero' wkoll li l-membrane waqfet mal-gutter”.

“5. Illi jekk sar xi xoghol rimedjali mis-socjeta` attrici dan ma' kienx effettiv”.

“6. Illi l-ewwel xoghol li ghamlet is-socjeta` konvenuta anqas ma hadem pero' x-xoghlijiet li saru wara li jinkludu l-qlugh totali ta' l-art u tpoggija ta' membrane u gutter gdid jidhru li kienu effettivi”.

“Illi minn ezami tal-paragrafi 7 u 8 jirrizulta li l-hsara kollha kkawzata skond id-Dok. “AX 13” u Dok. “TLG 1” kienet ta' Lm18,447.80, izda dawn kienu jinkludu hsarat u xoghlijiet rimedjali f'partijiet ohra ta' l-isptar li ma huwiex mertu tal-kawza odjerna, li tikkoncerna biss il-hsarat ikkagunati minn ilma li dahal mill-entrata principali ta' l-isptar il-gdid ghal go l-lower ground floor – li tinkludi *dental clinic, medicine store, lecture room, purchasing manager's office, kcina, basement engineering office, workshop u plant room* u skond l-istess perit tekniku *“is-somma totali ghat-tiswijiet inkluzi ix-xoghlijiet quddiem l-entrata principali, fl-istima tas-socjeta` konvenuta fir-rigward ta'*

dawn l-areas kienet ta' Lm11,885.55". Mill-kalkolazzjoni li saru mill-perit jirrizulta li s-socjeta` konvenuta irceviet minghand is-socjeta` assikuratrici pagament ta' Lm1,597 sabiex ikopru biss parti mill-ispejjez ta' l-istess hsharat u ghalhekk il-hsharat f'dan il-kaz sofferti mis-socjeta` konvenuta kienu ta' Lm10,288.75 (Lm11,885.55 – Lm1,597 = Lm10,288.75), li skond l-istess perit tekniku ghandhom jigu sofferti kwantu ghall-zewg terzi (2/3) mis-socjeta` attrici li ghamlet l-istess xoghol hazin u mhux skond is-sengha u l-arti minhabba difetti fl-installazzjoni tal-*water proofing membrane* u dan jammonta ghall-sitt elef tmien mija u disa' u hamsin lira Maltija u sbatax-il centezmu (Lm6,859.17) u kwantu ghall-terz (1/3) li jammonta ghall-tlett elef, erba' mija u disgha u ghoxrin lira Maltija u tmienja u hamsin centezmu (Lm3,429.58) ghandhom jigu sofferti mis-socjeta` konvenuta minhabba dak li l-perit tekniku sejjah bhala nuqqas ta' supervizjoni minn naha ta' l-istess socjeta` konvenuta. F'dan is-sens jigi ndikat li s-socjeta` konvenuta tramite d-difensur taghha rremettiet ruhha ghar-rapport fil-waqt li s-socjeta` attrici ma jidhirx li kkontestat l-istess rapport.

"Illi kif inghad fis-sentenza "**Spiteri Tiles Limited vs Raymond Borg**" (P.A. (RCP) – 28 ta' Frar 2002) ghalhekk huwa sintomatiku li fid-dawl ta' dan kollu jinghad li ghalkemm il-Qorti ma hijiex tenuta li taccetta l-konkluzjonijiet peritali kontra l-konvinzjoni taghha nnfisha, kif fil-fatt huwa dettat mill-**artikolu 681 tal-Kap 12**, jibqa' jippersisti l-fatt li tali konkluzjoni pertali, speccjalment fuq natura purament teknika, dan il-Qorti "*ma tistax taghmlu b'mod legger jew kapriccuz. Il-konvinzjoni kontrarja taghha kellha tkun ben informata u bbazata fuq ragunijiet li gravament ipoggu fid-dubbru dik l-opinjoni teknika lilha sottomessa b'ragunijiet li ma ghandhomx ikunu privi mill-konsiderazzjoni ta' aspett tekniku tal-materja taht ezami*" ("**Philip Grima vs Carmelo Mamo** – A.C. 29 ta' Mejju 1998; "**Anthony Cauchi vs Carmel Mercieca**" – A.C. 6 ta' Ottubru 1999; "**John Saliba vs Joseph Farrugia**" A.C. 28 ta' Jannar 2000; "**Sammy Tabone vs Carmel Tabone et**" – A.C. 5 ta' Ottubru 2001).

“Illi dawn is-sentenzi huma bbazati wkoll fuq dak li intqal fid-decizjoni fil-kawza fl-ismijiet **“Giswarda Bugeja et vs Emmanuele Muscat et”** (A.C. 23 ta' Gunju 1967 – Ll.i.390) fejn intqal li ghalkemm ir-rapport tekniku huwa kontrollabbli mill-gudikant bhal kull prova ohra, *“b'danakollu, l-‘giudizio dell’arte’ espress mill-perit tekniku ma jistghax u ma ghandux aktar u aktar fejn il-parti interessata ma tkunx ipprevaliet ruhha mill-fakolta' lilha moghtija b'talba ghan-nomina ta' periti addizzjonali jigi skartat facilment ammenoche' ma jkunx jidher sodisfacentement illi l-konkluzjonijiet peritali huma, fil-kompless kollha tac-cirkostanzi, irragonevoli”*.

“Illi fid-dawl tal-premess it-talbiet tas-socjeta` konvenuta fil-kontro-talba taghha ghandhom jigu milqugha biss fl-ammont ta' sitt elef tmien mija u disa' u hamsin lira Maltija u sbatax-il centezmu (Lm6,859.17).”

L-appell tas-socjeta` attrici.

Is-socjeta` attrici hasset ruhha aggravata bis-sentenza fuq riportata u ghalhekk b'rikors intavolat fid-19 ta' Gunju, 2006 talbet li, ghar-ragunijiet hemm moghtija, din il-Qorti filwaqt li tikkonferma dik il-parti tas-sentenza fejn l-ewwel Qorti laqghet it-talbiet attrici, tirriformaha billi tirrevoka dik il-parti li titratta it-talbiet rikonvenzjonali bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra s-socjeta` konvenuta.

Is-socjeta` konvenuta pprezentata risposta ghall-appell tas-socjeta` attrici fejn, ghar-ragunijiet hemm moghtija, talbet il-konferma tas-sentenza appellata.

L-aggravji tas-socjeta` attrici appellanti.

Is-socjeta` attrici ressqet zewg aggravji kontra s-sentenza appellata. Dawn huma, bazikament, fis-sens:

a) illi fl-aghar ipotesi gialadarba s-socjeta` attrici giet mizmuma responsabbli fi kwota ta' zewg terzi mid-danni reklamati mis-socjeta` konvenuta fil-kontro-talba taghha, allura hi kellha tigi kundanna ggor biss zewg terzi ta' l-ispjjez tal-kawza.

b) Illi s-socjeta` konvenuta ma ghandha ebda interess fl-isptar Capua fejn saru x-xoghlijiet in kwistjoni u kienet is-socjeta` proprjetarja ta' l-isptar li sofriet id-danni; konsegwentement is-socjeta` konvenuta mhux intitolata ghal ebda rizarciment.

Ikkunsidrat:

Dwar l-ewwel aggravju jidher li l-appellanti hija korretta almenu ghal dawk li huma li spejjez li jikkoncernaw il-kontro-talba. Infatti s-socjeta` konvenuta giet akkollata l-ispejjez kollha tat-talba principali u dana billi jirrizulta li l-ammont kien dovut u dejjem rikonoxxut bhala tali. Izda inkwantu ghall-ispejjez tal-kontro-talba l-ewwel Qorti wara li llikwidat d-danni dovuti lis-socjeta` konvenuta a tenur ta' dak li kien gie suggerit mill-espert tekniku, u dana fl-ammont ta' LM6,859.17 ekwivalenti ghal Ewro 15,977.57, ikkundannat lill-istess socjeta` attrici thallas dan l-ammont flimkien ma' l-ispejjez kollha tal-kontro-talba.

Issa jirrizulta mir-rapport tekniku li l-ammont ta' LM6,859.17 [Ewro15,977.57] kien jirraprezenta zewg terzi mid-danni sofferti mis-socjeta` konvenuta billi terz mid-danni li komplessivament gew likwidati fis-somma ta' LM10,288.75, u cioe` LM3,429.58, gew dikjarati bhala li ghandhom jigu sopportati mis-socjeta` konvenuta u dan ghar-ragunijiet moghtija fl-istess rapport. Fic-cirkostanzi din il-Qorti hija tal-fehema, anke minhabba li ma inghatat ebda raguni mill-ewwel Qorti biex tikkonvinci din il-Qorti li ghandha tikkonferma dak li gie deciz mill-ewwel Qorti fir-rigward, li l-ispejjez tal-kontro-talba ghandhom jigu sopportati kwantu ghall-zewg terzi mis-socjeta` attrici u terz mis-socjeta` konvenuta biex b'hekk jigi rifless dak li gie deciz dwar id-danni reklamati mis-socjeta` konvenuta. Dan ghalhekk ser jigi rifless fil-parti deciziva ta' din is-sentenza.

Ikkunsidrat:

Bit-tieni aggravju taghha s-socjeta` attrici qed issostni li l-ammont reklamati bhala danni kagunati minhabba l-perkolazzjoni ta' l-ilma fl-isptar Capua ma humiex dovuti

lis-socjeta` konvenuta billi din is-socjeta` ma ghandha ebda relazzjoni jew konnessjoni ma' l-istess sptar. Dwar dan l-aggravju din il-Qorti tikkondividi s-sottomissjoni tas-socjeta` konvenuta appellata u cioe` li dan l-aggravju jammonta ghall-eccezzjoni gdida. L-aggravju kif propost infatti jammonta ghall-eccezzjoni ta' nuqqas ta' interess guridiku, eccezzjoni li ma nghatat f'ebda stadju ta' din il-kawza in prim istanza u ghalhekk l-ewwel Qorti qatt ma kellha l-opportunita` li tiddelibera u tiddecidi dwarha. Mhux permess ghalhekk li f'dan l-istadju jittressqu eccezzjonijiet godda. Infatti fis-sentenza moghtija fil-kawza **Vincent Camilleri et v. Gaetano Aquilina**, deciza minn din il-Qorti fis-16 ta' Marzu, 2004 gie ritenut li "*in-nota ta' l-eccezzjonijiet tinkwadra l-linja difenzjonali tal-konvenut ghat-talbiet li jkunu saru fic-citazzjoni u mhux korrett u lanqas ma ghandu jigi permess li, fi stadju inoltrat tal-kawza meta li stadju tal-provi jkunu maghluq u meta din tithalla ghas-sottomissjonijiet orali jew biex jigu prezentati noti ta' osservazzjonijiet, l-kontro-parti tigi rinfaccata b'linja difenzjonali gdida minghajr ma jigu osservati r-regoli procedurali.*" Jekk eccezzjoni gdida ma gietx permessa fi stadju inoltrat tal-kawza in prim istanza, *multo magis* l-eccezzjoni li qed tigi proposta llum ma ghandhiex tigi permessa fi stadju ta' l-appell anke b'rispett lejn il-garanzija tad-doppio ezame. Jigi osservat inoltre li s-socjeta` attrici kellha kull opportunita` li tressaq eccezzjoni simili ghall-kontro-talba tas-socjeta` konvenuta, u dana fi stadju opportun quddiem il-Qorti ta' prim istanza, izda dan ma ghamlitux.

Dan l-aggravju ghalhekk mhux gustifikat u konsegwentement qed jigi michud.

Ghar-ragunijiet fuq moghtija din il-Qorti tilqa' l-appell tas-socjeta` attrici limitatament billi tirrevoka dik il-parti tas-sentenza appellata fejn l-istess socjeta` appellanti giet akkollata bl-ispejjez kollha tal-kontro-talba u minflok tordna li dawn l-ispejjez jigu sopporatati kwantu ghal terz mis-socjeta` konvenuta u zewg terzi mis-socjeta` attrici. Ghall-bqija tikkonferma s-sentenza appellata.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----